

Nous fonaments

La primera setmana de juny serà una data clau per a Convergència Democràtica de Catalunya, que celebrarà el seu congrés, un congrés que es planteja com una refundació, com un procés de rehabilitació d'aquesta peça clau del sobiranisme català que avui és CDC. Com a partit associat, a Reagrupament hi estem participant i hi tindrem un paper tan actiu com sigui possible. Hi som de totes totes, amb voluntat de col·laboració, aportant idees i valors i amb la voluntat de ser la prova que CDC esdevé un nou partit per un nou país, amb nous fonaments, compromisos i objectius.

Hi serem per garantir que el procés d'independència no perd ni una coma de la pistonada actual. I ens preocupa, en el sentit positiu, que tot plegat sigui ben bé una refundació. Sabeu que la qualitat democràtica és una de les nostres obsessions, per això seguim compromesos amb una transparència financera absoluta dels partits, amb la limitació de mandats, amb la inexistència de duplicitat de càrrecs i tantes altres mesures que volem impulsar allà on Reagrupament tingui oportunitat d'influir.

Amb aquesta voluntat i partint sempre de la nostra base de compromís amb la

defensa de la independència, la democràcia i el treball, Reagrupament ha de poder participar molt més íntimament de la nova Convergència participant de la nova entitat que neix. Desitgem que en el procés de primàries posterior al congrés hi hagi moltes opcions per triar i que en surti un equip potent, un equip amb cares noves. Amb gent que no només hagi estat en política tota la vida, amb gent que ara mateix no s'espera que potser acabarà estant a dalt de tot, fet que significarà que ens trobem davant d'un nou projecte polític engrescador.

La nostra participació en aquest procés inclourà l'aportació també de les tres ponències que aprovarem a la nostra assemblea del 7 de maig. Uns documents en els que alguns de vosaltres ja hi esteu treballant i que parlen de com s'han de conduir aquests últims mesos de procés, de la regeneració democràtica de partits i administracions i de la Constitució Catalana que s'ha d'elaborar en els propers mesos. Us animo a participar en aquestes ponències i a veure'ns i debatre a l'Assemblea de Reagrupament del proper 7 de maig.

Ignasi Planas

President de Reagrupament

Sumari

Internacional

La diplomàcia del típex

per Josep Sort

PÀGINA 2

Municipalisme

Trencar els OUS

per Josep- Ramon Soldevila

PÀGINA 3

Cultura

Més ambigüitats? No gràcies

per Teresa Casals

PÀGINA 4

Territorials

Societats comparades

per Ferran Pujol

PÀGINA 5

Llibres recomanats

Com es fa l'esprint final cap a la llibertat

per Pere Torra

PÀGINA 6

La diplomàcia del típex

La reacció del govern espanyol a la creació d'una Conselleria d'Afers Exteriors ha estat furibunda. Cega. Han anat a sac i sense control. Era un comportament més que esperable, i que demostra fefaentment la rellevància estratègica d'aquesta àrea de govern. Es confirma tot allò que, des de sempre, hem mantingut des d'aquesta secció. Que la política internacional és una dimensió fonamental del procés cap a la Independència. De calaix.

El que no era previsible, i això ja és més problemàtic, és la resposta que ha donat el govern català. Inicialment, es va parlar que el nom del Departament es mantindria intacte, malgrat les fatxenderies dels espanyols. Fins i tot, es va dir que no s'usaria ni el típex per modificar-lo. Va ser una resposta contundent i ferma. Tanmateix, pocs dies després, i de forma força lamentable, hom va optar per la, diguem-ne, *diplomàcia del típex*, davant l'ofensiva espanyola i la seva ràpida acceptació, com era d'esperar, del Tribunal Constitucional. Una embeïnada amb totes les de la llei. Així el nou Departament ha passat d'anomenar-se Departament d'Afers Exteriors, Relacions Institucionals i Transparència, a Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència, si més no de manera transitòria, mentre el Tribunal Constitucional espanyol mantingui la suspensió dels articles referits precisament a la creació d'aquest nou Departament. Un canvi merament simbòlic, però que

té dues mancances evidents.

La primera és que no ha servit de res, perquè ara els espanyols volen recórrer també el decret de canvi de nom. A veure, els espanyols són cafres, això ja ho sabem. Però no idiotes. Si fossin idiotes, no faria 300 anys que ens toquen els nassos. Per dir-ho suaument.

La segona és que ha deixat molta gent amb cara de pòquer. Començant per qui escriu aquestes ratlles. No havíem quedat que no es faria servir el típex? I bé que s'ha fet servir, tu! La impressió que la gent ha tingut ha estat una baixada de pantalons amb tots els ets i uts. Però no havíem quedat que del Tribunal Constitucional n'hem de fer cas omís? Els partits del búnquer espanyol han parlat, amb un somriure d'orella a orella, de tremolors de cames i petament de dents. I ho han fet amb una vehemència que els delatava la seva set de victòria, ni que sigui mínima, després de grans i solemnes derrotes, de les quals ni s'han refet, ni es referan.

La qüestió és si aquesta *diplomàcia del típex* serà una flor que no fa estiu, producte d'un moment de feblesa, o es generalitzarà a totes i cadascunes de les topades que els espanyols provocaran en la seva estratègia de contenció del full de ruta aprovat pel Parlament el 9 de novembre. Esperem que sigui el primer cas. Si és el segon, tindrem un problema.

Per sort, altres notícies ens han alegrat els darrers dies i han soterrat el mal gust de boca que ens havia quedat. Dues, en concret.

La primera és la celebració, el passat dia 15 de març,

d'una sessió d'un subcomitè del Comitè d'Afers Exteriors de la Cambra de Representants dels Estats Units, dedicada a la "*política dels Estats Units envers els Moviments d'Autodeterminació Nacional*". En aquesta sessió, Catalunya va ser objecte d'un especial interès, i el propi president (*chairman*) del subcomitè en qüestió, el Representant Dana Rohrabacher, va apostar perquè els Estats Units consideri que els moviments d'autodeterminació pacífics aporten i incrementen la pau i l'estabilitat al món. Per la seva banda, un dels experts que hi van participar, el professor Paul Williams, de l'American University, va alertar dels riscos que pot córrer la Unió Europea si denega el reconeixement de la Independència de Catalunya, afirmant, a més a més, que aquesta opció seria considerada com clarament antidemocràtica, tenint en compte que la Unió Europea ha reconegut dotzenes de nous estats en els darrers vint-i-cinc anys.

La segona: l'entrevista simultània que el President de la Generalitat, Carles Puigdemont, va concedir a cinc grans mitjans de comunicació internacionals i que va tenir un gran impacte per la seva contundència i determinació. I també perquè demostra que el suposat desinterès del món per la Independència de Catalunya és una enredada. Cal seguir per aquest camí. Sense dubtes. I sense típex.

Josep Sort

Trencar els ous

Trencar els ous. Per fer una truita s'han de trencar primer els ous. I també per fer uns ous ferrats, una *quiche*, un pastís, etc. Aquesta metàfora, la de trencar primer els ous per aconseguir una truita, és la que va fer servir, en la seva intervenció, el regidor Joan Coma Roura, de les CUP, al Ple de l'Ajuntament de Vic, quan jo vaig presentar, en nom de l'Equip de Govern, la moció de recolzament del nostre Consistori a la declaració rupturista del Ple del Parlament de Catalunya.

Sembla ser que el fiscal de l'Audiència Nacional, el Sr. Vicente González, opina que fer servir aquesta expressió pot incórrer en un delictes d'incitació a la sedició, ja que sap que qui la va emprar ho feia conscient d'allò que la Declaració del Parlament significava, en paraules del mateix Coma, "un clar pas endavant cap a la construcció de la República

catalana".

En definitiva, el que vam fer tots els regidors del Consistori Municipal va ser expressar una opinió, cadascun la seva. La majoria (17 regidors) ho vam fer recolzant el nostre Parlament elegit democràticament a les darreres eleccions catalanes. Hi van haver 3 abstencions i un vot en contra. Aquest últim el va emetre el regidor Josep Anglada de Plataforma Vigatana. PV és un partit sorgit després que els companys de l'Anglada a Plataforma per Catalunya, l'expulssessin i acabessin ben barallats. I, casualment, va ser el mateix Anglada qui, de forma voluntària, va lliurar a agents de la Guàrdia Civil de la caserna de Vic tota la documentació de suport a la declaració independentista del Parlament, i la Guàrdia Civil la va fer arribar a la Fiscalia de l'Audiència Nacional.

Reagrupament ja hem expressat el nostre suport al regidor de les CUP (vegeu enllaç del comunicat a la pàgina web de RCat). De cap de les maneres interpretem que sigui cap delictes defensar una idea de forma democràtica i pacífica.

A mi m'agrada molt cuinar. Em surt molt bé (o això em diuen els meus fills) la truita de patates amb ceba, la truita de carbassó, els ous ferrats amb patates fregides, els ous al plat amb cansalada i la *quiche* d'escarxofes. I, en la meua vida, n'he trencat molts d'ous.

I jo, que sóc independentista des que tinc us de raó, també sé que encara ens queden molts ous per trencar.

Josep Ramon Soldevila

Més ambigüitats? No gràcies

Setze, divuit, vint mesos, fins a la desconnexió definitiva de l'estat espanyol? Costaran de passar. Sobretot si responsables polítics amb predicament envien missatges contradictoris que provoquen a la ciutadania independentista el dubte permanent. Mitges veritats, mai més. El sí, però no, pertany al passat. Tots ens vam conjurar perquè en les files independentistes un altre Duran no fos possible. La qüestió està molt clara. A Catalunya tenim un gruix molt important d'irreductibles que no canviarem el nostre objectiu perquè tenim raons suficients per pensar que, dintre de l'estat espanyol, no hi tenim cabuda com a catalans. Un altre percentatge de catalans, per les raons que siguin no volen la independència de Catalunya. I hi ha una part significativa de la població que dubta.

Diuen que amb el 48% dels vots fem curt. Per presentar-nos al món hem d'acreditar que som més del 50%. Jo discutiria aquestes xifres. Vam haver d'aprofitar unes eleccions al Parlament de Catalunya perquè no ens van deixar fer un Referèndum, no ens van deixar fer l'única pregunta que resoldria definitivament quants volem la independència i quants no la volen. Aquesta és la pregunta: Vols que Catalunya sigui un estat independent?. Mira que és fàcil. Mira que és transparent. Però no volen, no s'atreveixen. La democràcia els fa por. I el

que és més trist és que no s'atreveix la dreta, la de sempre i la moderna, que és la mateixa de sempre ni s'atreveix el partit socialista, que diu que representa l'esquerra... Vergonya, senyors, vergonya.

Bé. El govern de Catalunya és la conseqüència d'una coalició electoral, Junts pel Sí. Ja no és el govern de Convergència. El suport de la CUP, guanyat amb la renúncia del president Artur Mas i l'assumpció de responsabilitats polítiques d'alt nivell tant per membres d'Esquerra com de la societat civil han de garantir que el full de ruta consensuat és i ha de ser d'obligat compliment. I mentre, quin és el paper que ens toca a tots aquells que fa molts anys que treballem i que hem fet possible, també, haver arribat fins aquí?. Se suposa que se'ns convidarà a donar la nostra opinió per

dissenyar el país que volem. A Reagrupament ja fa uns quants anys que hem fet la feina, estem a punt per debatre allà on calgui i amb qui calgui les característiques de la Catalunya que volem i que necessitem.

Som conscients de les dificultats que entrebanquen la feina del nostre Govern. Sabem les que ens expliquen i endevinem les que no ens poden explicar. No abdicuem de cap dels nostres plantejaments i no afluixarem davant de cap circumstància adversa, però demanem als nostres responsables polítics que no retrocedeixin ni un centímetre. No hem arribat fins aquí per acabar amb la cua entre les cames. No doneu motius per la malfiança amb missatges que es poden interpretar a la baixa. No genereu dubtes innecessaris. Estem arribant al final. Com va dir el president Puigdemont no és l'hora de deixar que les cames tremolin. Tots aquells que, hores d'ara, encara no saben si són o no són independentistes que s'apartin. Potser un retir els anirà bé per aclarir les seves idees i, de passada, evitaran algun ensurt seriós per als qui seguim les notícies polítiques d'actualitat i creiem que ens hem equivocat de pàgina. Que en comptes d'anar endavant hem anat enrere.

Teresa Casals

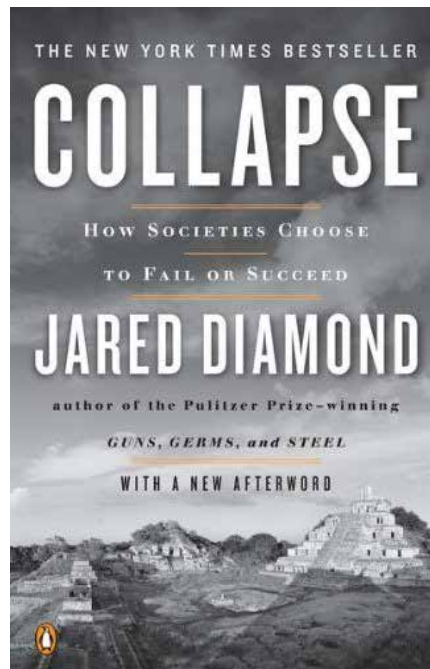
Societats comparades

Tot just he començat a llegir el darrer llibre de Jared Diamond (1937), el catedràtic de Geografia a la Universitat de Califòrnia, a Los Angeles, tot i que segurament és més conegut pel seu llibre *Col·lapse*, del 2006.

D'entrada el llibre em va semblar interessant per la diferència que fa entre “ciència dura” i “ciència tova”, a partir dels mètodes experimentals: en la ciència dura, els experiments estan controlats en laboratoris i es pot treballar amb el que es coneix “condicions normals” (com és en el cas d'un gas quan l'hem de descriure de forma estàndard) i pots tenir en paral·lel diverses mostres condicionades i en compara l'evolució.

Per altra banda, les “ciències toves” serien metodologies menys acurades que s'utilitzen en els àmbits socials, estudis antropològics, etc. El que sembla evident és que, amb metodologies experimentals de la ciència dura, hem estat capaços d'esbrinar moltíssimes més coses que en l'altre àmbit de les ciències “socials”. En uns casos trobem la “Partícula de Déu” i en l'altre, avui, no som capaços de determinar per què hi ha societats riques o societats pobres.

La reflexió que em va dur a iniciar la lectura va ser: què passaria si poguérem utilitzar uns mètodes d'experimentació

controlada en les ciències socials. Per exemple, poder comparar societats del nord i del sud canviant tipus de terres, moments històrics de gran influència en la zona, etc. Tindríem el mateix tipus de resultats? Obtindríem la clau real de saber que ha provocat la deriva rica o pobre? En certa mesura (i molt més humil) és el que ens hauríem de plantejar els catalans a l'hora d'imaginar, relatar, i potser llavors convèncer més gent de quin país nou haurem de tenir. Plantejar obertament de quina o quines herències reneguem i quines actituds noves adquirim i de qui.

Si mirem les societats que considerem riques, veurem que no tenen el grau de prestacions públiques que tenim nosaltres: paradoxalment elles no s'ho poden permetre. Si tenen un bon sistema

educatiu, no tenen també un excel·lent sistema sanitari; si tenen ambdós, no tenen prestacions d'atur tan llargues.

Si mirem els hàbits de consum, veurem que anar a un restaurant, per exemple, és un luxe que la classe mitjana fa un cop a l'any (no pubs o bars, sinó restaurant). Si tenen un nivell de restauració alt és en menjar ràpid, preparat o precuinat.

I si ho tenen tot, resulta que no tenen el temps de migdia que tenim aquí o no tenen vacances pagades com nosaltres.

Per contra, els països que pretenen tenir-ho tot per a tothom són països considerats pobres o norics: els ciutadans no tenen gairebé res més que allò que els proporciona l'Estat.

En definitiva, que com a catalans haurem de començar a decidir prioritats en el pressupost, més enllà dels tòpics on tots els sectors són cabdals, tots són socialment imprescindibles: des de l'educació fins a la sanitat, passant pel comerç de proximitat i el tercer sector, i òbviament l'emprenedor i el cultural.

Llibertat és decidir i decidir és arriscar: ara ens toca arriscar per obtenir la llibertat.

Ferran Pujol

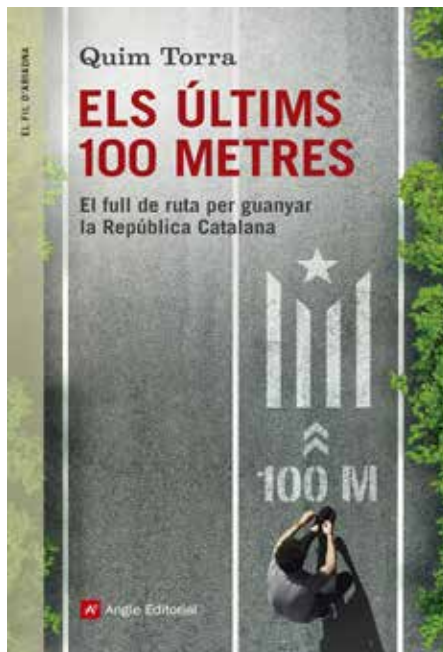

Com es fa l'esprint final cap a la llibertat

Quim Torra, *Els últims 100 metres. El full de ruta de la República Catalana*, Barcelona, Angle, 2016.

Som als metres finals d'una llarga cursa de 300 anys que ens ha de conduir a la llibertat? El darrer llibre de Quim Torra parteix de la premissa que és així. Certament, els darrers anys hem avançat moltíssim i ja és hora que anem tancant la fase definitiva, que esprintem, que ho acabem. Si som al final de la cursa, no hem de reservar forces per a més endavant, sinó afanyar-nos a enllestir la feina engegada. Segons el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans, un esprint és una "acceleració ràpida i potent de la velocitat amb què un corredor intenta d'avançar els adversaris, especialment en la proximitat de la meta." Rapidesa i potència són els atributs que calen en aquesta fase. Jo hi afegiria encara intel·ligència, sagacitat, perquè sabem que els adversaris —forts i poderosos— no estalviaran joc brut. De fet, el llibre desenvolupa l'aplicació de tots aquests atributs amb l'objectiu de guanyar, perquè, ara sí, podem guanyar.

És un llibre rigorós, ple de bona informació i de gran amenitat. Fins ara la majoria dels llibres de Torra s'havien centrat en el món del periodisme i la política del segle XX, especialment, de l'època de la república. Cal destacar la biografia d'Eugeni Xammar, l'edició de l'epistolari Casals-Trueta, el curiós *Viatge involuntari a la Catalunya impossible* (premi Carles Rahola d'assaig), els assajos d'homenatge de *Honorables. Cartes a la pàtria perduda*, etc. En general, el to de tots aquests llibres és predominantment elegíac. En canvi, aquest és un llibre propositiu, ple de futur, que, de fet, desemmascara aquells que voldrien convertir la situació actual, que ha de ser breu i recta, en un llarg trajecte ple de revolts i etapes. També és, doncs, el primer llibre que Torra dedica expressament a l'anomenat

"procés"; però no és un llibre més sobre el "procés" i sobretot no és un llibre gens "processista", ans al contrari.

Els informes del CATN, els fulls de ruta de Junts pel Sí i la CUP, la transversalitat de l'independentisme, el bloqueig de l'Estat impropri, la suficiència o no del cèlebre 48% de votants a les forces independentistes, etc. Hi és tot, però el mèrit d'aquest llibre no rau en l'exhaustivitat ni en el resum dels plantejaments convencionals, sinó en l'aportació de respostes concretes als interrogants plantejats. No s'obsedeix en la dimensió de les dificultats de la tasca de la independència, que reconeix i no minimitza, sinó que mira com saltar-les. De fet, totes les solucions proposades són clares i senzilles: es basen en la democràcia. Per això, allà on alguns troben insuficient el 48% per a l'avanç en el camí a la independència, Torra creu que els partits que van obtenir aquests vots no tenen altra opció que seguir el mandat del poble. Allà on alguns troben estèril la construcció d'estructures d'Estat, Torra hi persisteix i va més enllà invocant la noció de "l'Estat al marge", formulada al gener de 2015 per Joan Carretero, president fundador de Reagrupament i primer

dirigent a exposar en públic que la independència —com ha passat sovint en la història— haurà de venir d'un acte unilateral.

Pel que fa a l'estil, la prosa de Torra ofereix moments de gran eficàcia retòrica, sobretot els que es manifesten per mitjà de frases lapidàries. En poso alguns exemples. Sobre la simplicitat de tot plegat: "La independència és un joc més fàcil que el joc de l'oca, perquè no hi ha daus, només vots, i tot depèn que en sumem els suficients per proclamar-la" (50). Sobre la importància de conèixer la nostra història: "quan a un país li importa poc la seva història, a la història acaba important-li poc el país" (26). Per descriure el caràcter transversal de l'independentisme i la necessitat d'unitat: "Algú que ha votat Sí a la independència no pot ser mai adversari polític d'un altre que també ha votat Sí a la independència" (103). La lectura abundant d'Eugeni Xammar i altres clàssics del periodisme català han deixat pòsit en l'enginy de l'autor, capaç d'arribar a una original síntesi de la història recent de Catalunya en una sola frase: "La història moderna i contemporània dels catalans és allò que passa mentre Espanya aboleix les seves institucions." (229)

Pel que fa a l'edició, el llibre és impecable, però jo demano un índex onomàstic, que en permeti recorreguts transversals i faciliti la consulta d'aquella o aquella altra dada.

Al començament l'autor dedica el llibre als seus fills i nebots (a més d'un tendre record cap a Muriel Casals, a qui dedica un epíleg), és a dir, s'adreça a la propera generació, la que viurà en una república. Personalment, no hi podria estar més d'acord, però desitjaria que un trosset d'aquesta república també la poguéssim viure els que pertanyem a generacions precedents. Molts que portem anys de lluita democràtica, mereixem (i necessitem) que l'aire de la llibertat també ens ompli els pulmons, a nosaltres. Volem respirar la llibertat!